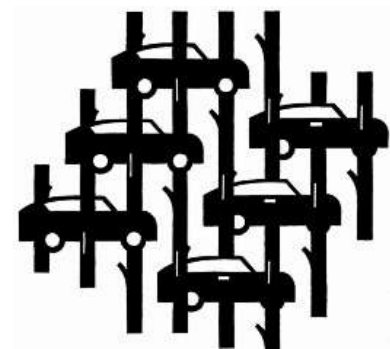

Naast de Vijfhoek ook een Vierhoek

Naast de Vijfhoek komt nu ook de Haarlemse Vierhoek in zicht. Het ontwerp voor het nieuwbouwproject aan de Tempeliersstraat ligt klaar. De verkoop van de woningen is begonnen, de bouw staat voor het eind van het jaar op de planning en de laatste hand wordt gelegd aan de artistieke details.

Roodborstjes, duiven, spreeuwen. De kleurrijke prent valt bij binnenkomst in het atelier van Joost Swarte meteen op. Het is een deel van het ontwerp voor een glas-in-loodraam van 46 centimeter breed en negen meter hoog boven de entree van het grote trappenhuis in het hoofdgebouw van De Vierhoek.

Vijf jaar geleden begonnen de vier Haarlemmers Hans van Eeden en Remko van Heummen van Her-architecten, projectontwikkelaar Gren Molenkamp van HBB-groep en illustrator, kunstenaar en ontwerper Joost Swarte aan een bouwproject dat uiteindelijk De Vierhoek werd. Meestal wordt bij een nieuw bouwproject een eisenplan op tafel gelegd waar de architecten mee aan de slag mogen. Bij het bouwproject tussen de Raamsingel en de Tempeliersstraat was de vraag aan de ontwerpers: Wat heeft Haarlem nodig op deze plek? Een groot verschil volgens Swarte. „Het geeft ruimte en verzet de zinnen.”

Het garagehek. ONTWERP JOOST SWARTE

De samenwerking tussen de Haarlemmers verliep gesmeerd. De ideeën borrelden op en werden met elkaar vermengd tot een ontwerp dat aan de ene kant aansluit bij de stedelijke bebouwing van de Tempeliersstraat en aan de andere kant overloopt in de vrijstaande villa's aan de Frederik van Eedenstraat. In het midden wordt een hofje ontworpen door bureau Hosper.

Het voormalige kegelpaleis (HKB-gebouw) werd onderzocht op historische en monumentale waarde. Van Eeden: „Hoewel het een karakteristiek gebouw is, heeft de Aldi de binnenkant volledig ontdaan van alle monumentale aspecten. Bovendien was het pand in slechte staat.” De gevels laten staan en een nieuw gebouw erachter bouwen was een optie, maar voor het ontwerpteam een te makkelijke oplossing. „We hebben

De Vierhoek aan de Tempeliersstraat.

FOTO HBB GROEP

besloten het verbeterd terug te bouwen, met een vergelijkbare baksteenarchitectuur.”

Straatbeeld

„We hebben ervoor gekozen om niet een derde stijl in het straatbeeld te brengen, maar wilden een nieuwe setting in de locatie verwerven”, legt de architect uit. „Daarbij hebben we gevellijnen doorgetrokken en gekeken wat in elkaars verlengde ligt. Zo komt de Lange Raamstraat van de Vijfhoek uit in het steegje dat naar het hofje leidt en vervolgens naar de Tempeliersstraat. De vier hoeken bleven over en daarbij hebben we een woningplan bedacht.”

Uiteindelijk ligt er een binnenstedelijk bouwproject met interieurvoorstellen klaar voor uitvoering en wordt er nu aan de natuurlijke tintjes gewerkt. Zoals het glas-in-loodraam met afbeeldingen van vogels, een bladerhek voor het hof en een toegangspoort met auto's en bomen naar de ondergrondse parkeerplaats.

Voor het glas-in-loodraam gebruikte Swarte het thema van het trappenhuis: van boven naar beneden en kwam daarbij uit op vogels. „Haarlemmers kennen de vogels vaak wel, maar kunnen ze niet benoemen. Daarom heb ik ervoor gekozen om zowel de vogels van

Nieuwbouw aan Tempeliersstraat met een natuurlijk tintje

opzij als in vlucht te laten zien. Zodat mensen ze ook vliegend kunnen herkennen. Een soort introductie tot vogelaar.”

Bladeren

Eenzelfde idee kreeg Swarte bij het ontwerp van het hek voor het hof. „Bij het hek werk ik met boom- of struikbladeren uit onze tuinen. Ik heb me vooral verdiept in de nerven. Ik kwam erachter dat het blad van een hulst of klimop totaal van elkaar verschillen. Deze nerven gebruik ik als vlechtwerk. Het hek is een catalogus van bladnerven.”

De toegangspoort voor de garage van bewoners krijgt een patroon van boomstammetjes waar auto's zigzag doorheen rijden. „Bij het hek nodig ik mensen uit tot nadenken. Wat is de verhouding tussen boom en auto?” Hij werkt nog aan de huisnummers en de brievenbussen, want ook die krijgen Swartes

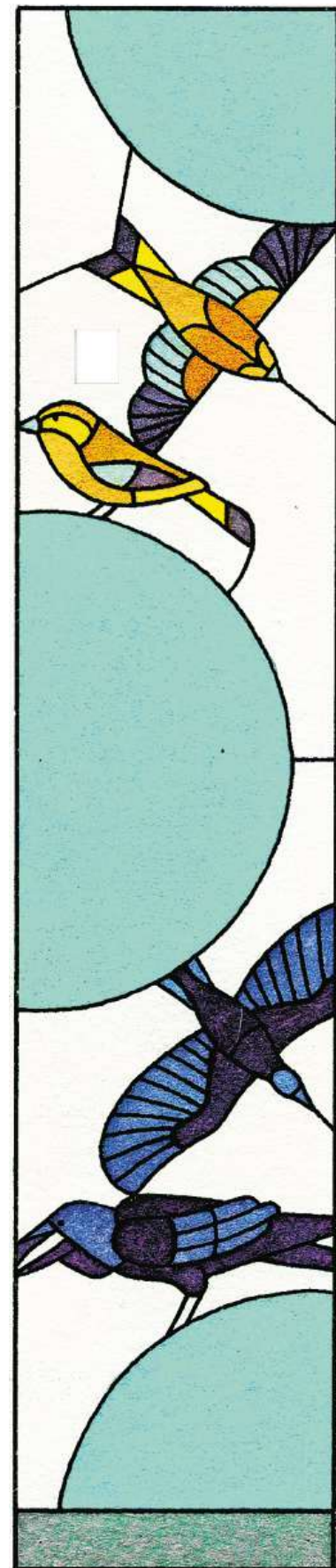
Projectontwikkelaar Gren Molenaar, architect Hans van Eeden en ontwerper Joost Swarte met een impressie van De Vierhoek. FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

signatuur. Van de 42 appartementen, zes hofwoningen en twee eengezins-

woningen is nu veertig procent verkocht. Een klein deel wordt verhuurd. Projectontwikkelaar

Molenkamp verwacht na de zomer met de sloop van het kegelpaleis te beginnen en eind van het jaar met

de bouw van De Vierhoek. Elizabeth Stilma

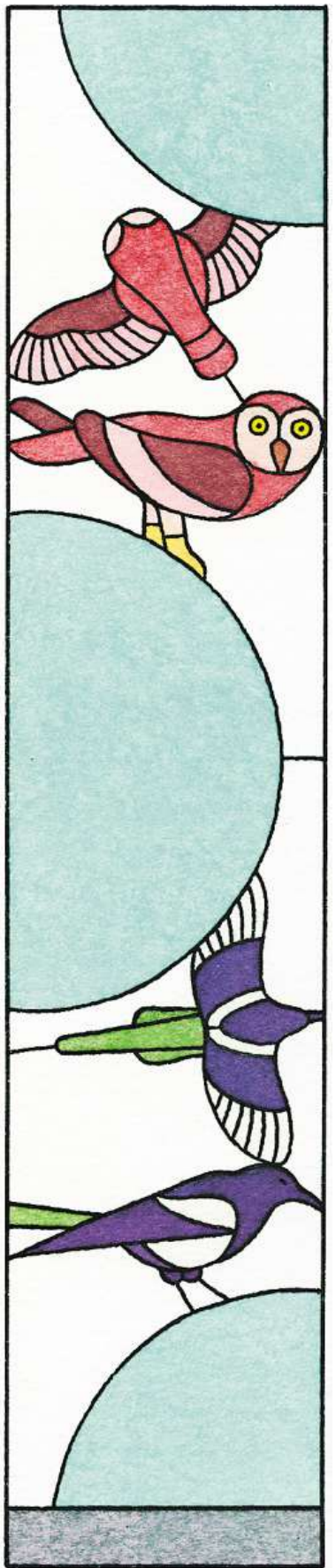

Glas-in-loodraam De Vierhoek.

Hofje in De Vierhoek.

FOTO HBB GROEP

ONTWERPEN JOOST SWARTE